

Religion i det moderne Kina

– med fokus på Buddhisme, konfucianisme og maoisme som civilreligion

- 06.03 **Overblik over religioner og deres status i Kina aktuelt (Kinas religionspolitik).**
Læs: Kultur og samfund s.186-189
- 13.03 **Buddhismens aktualitet i Kina:** Læs historien om Tang Lu i Kultur og samfund s.190-91 øverst.
Buddhismens opståen: Buddhas vej til oplysning – og Buddha som eksempel til efterfølgelse for alle buddhister. Læs kompendiet tekst A: Buddhalegenden
Læs Religion og kultur s. 59-63
- 18.03 **Centrale træk af den buddhistiske lære:** Karma, samsara, livshjulet, nirvana, den otte-leddede middelvej og buddhistisk etik.
Læs: Religion og kultur s.66, 68-72 og kompendiet tekst B og C.
- 20.03 **Forskellige buddhistiske retninger i Kina: 1. Han-buddhismen (med fokus på Det rene lands skole (jingtu) og Chan. 2. Tibetansk buddhisme = lamaisme.**
Læs: Religion og kultur s.86-90.
- 27.03 **Maoismen – og dens betydning for religionens status i Kina.**
Læs: Faktaboks : Kommunisme og Kinas kommunistiske parti i Kultur og samfund s.178. Læs Religion og kultur, s.94-95,
Læs Kompendiet: tekst D og tekst E.
- 01.04 **Var Maoismen en civilreligion, dvs. en religionserstatning?**
Læs kompendiet tekst F. Vi ser dokumentarudsendelsen: revolutionen er intet middagselskab.
Buddhisme på Maoismens præmisser. Læs G: en beretning om mit liv
- 03.04 **Konfucianismen og dens aktuelle opblomstring**
Læs om konfucianismen og dens udvikling i Religion og kultur s.80-83
Kopitekst om konfucianismen i Kina aktuelt.
- 15.04 Repetition af religion i Kina.

Tekst A

Buddhalegenden:

Prinsen voksede til, og da han var 16 år gammel, byggede kongen ham tre slotte, et for hver af årtiderne, og gav ham yderligere 40.000 danserinder til selskab.

1 En dag ønskede Boddhisattva at foretage en tur i parken, og han gav sin køresvend ordre til at spænde for. Denne kørte da frem med en pragtfuld vogn, smukt pyntet og forspændt
5 med fire udvalgte heste, hvide som den hvide lotus' kronblade. Og Boddhisattva besteg vognen, der var skøn som et gudepalads, og kørte i retning af parken.

10 Da tænkte guderne: Tiden er nær, da prins Siddhartha skal oplyses. Vi vil vise ham et tegn. En af guderne omskabte sig til en brøstfældig, gråhåret olding, krumrygget, stavrende og skælvende, og han viste sig for Boddhisattva, men således at kun han og køresvenden kunne se ham.

15 Da sagde Boddhisattva til køresvenden: Sig mig, min ven, hvad er det for et menneske? Om det så er hans hår, er det ikke som andre menneskers. Så snart han hørte svaret, udbrød
20 han: Skam få fødselen, at alderen skal ramme enhver, som er født, og med oprevet sind vendte han om og steg op i slottet.

Hvorfor er min søn vendt så hurtigt tilbage? spurgte kongen. Han har set en olding, herre –
25 lød svaret; og fordi han har set en olding, har han i sinde at trække sig tilbage fra verden.

Vil du dræbe mig med de ord? Skynd jer at få fremført nogle skuespil for min søn! Kan vi blot få ham gjort glad, vil han opgive tanken
30 om at forsage verden. Og kongen satte vagtposter ud i en halv mils omkreds.

Så hændte det en dag, at Boddhisattva undervejs i parken fik øje på en syg mand, som guderne fremtryllede, og da han havde forhørt sig om, hvad det var, vendte han bedrøvet tilbage til slottet. Kongen gjorde samme spørgs-
35

mål og gav samme ordre og sendte endnu et vagthold ud i trekvart mils afstand.

En anden dag, da Boddhisattva var undervejs i parken, så han en død mand, som guderne havde fremtryllet, og da han havde forhørt sig, vendte han bekymret hjem. Kongen gjorde samme spørgsmål og gav samme ordre, og han udsendte endnu et vagthold i en hel mils omkreds. 40

Og atter en dag, da Boddhisattva kørte i parken, fik han øje på en munk, som guderne havde fremtryllet. Han spurgte køresvenden: Sig mig, hvem er denne mand? Og endskønt der ingen buddha var i verden, og køresvenden ingen forestilling havde hverken om munke eller om deres gode egenskaber, svarede han på guderne indskydelse: Herre, det er en, som har forsaget verden – og brød ud i lovprisning af det forsagende liv. Tanken om at forsage verden behagede Boddhisattva, og den dag fortsatte han sin vej, indtil han kom til parken. 45

Da han havde forlystet sig dér hele dagen og badet i kongehavens lystdam, tog han ved solnedgang plads på den kongelige hvilebænk for at smykke sig. Hans tjenere bragte ham fine klæder, prydelser af forskellig art, blomsterkranse, salver og vellugtende sager, og efter at have smykket sig besteg han sin overdådigt udstyrede vogn. 50

Just i dette øjeblik modtog kong Cuddhodana meddelelse om, at prinsens yndlingshustru havde født en søn, og han tilkaldte en tjener og sagde: Bring min søn det glade budskab. Men da Boddhisattva modtog budskabet, udbrød han: En hindring (rahula) er født, en lænke er kommet til verden. 55

Hvad svarede min søn? spurgte kongen, og da han hørte det, sagde han: Min sønnesøns navn skal fra denne dag være prins Rahula. 60

Boddhisattva gik ind i slottet og lagde sig på en løjbænk. Straks samlede der sig om ham rigt klædte kvinder, skønne som himmelske nymfer, fuldt uddannede i dans og sang, som søgte at forlyste ham med dans og musik. Men Boddhisattvas afsky for lidenskab hindrede ham i at glæde sig derved, og han faldt i en dyb søvn. Da udbrød kvinderne: Hvorfor skal vi trætte os længere, når den, for hvis skyld vi danser, er faldet i søvn. De kastede musikinstrumenterne fra sig og lagde sig ned; men 65

lamperne var fyldt med sødtduftende olie og vedblev at brænde. Ud på natten vågnede Boddhisattva, satte sig op med benene overkors og iagttog de sovende kvinder, som lå spredt over gulvet, nogle våde af savl og spyt, andre skærende tænder og talende i søvne, nogle med åben mund, andre med klædningsstykkerne gledet ned, blottende deres grimme nøgenhed. Den store forandring i deres ydre forøgede yderligere hans afsky for sanselige glæder. Hans pragtfulde værelse, skønt som Indras² palads, begyndte i hans øjne at ligne en kirkegård opfyldt med døde kroppe: Hvor trykkende og kvælende er det dog alt, udbrød han, hans sind brændte efter at vende verden ryggen, og han sagde: Jeg må endnu i dag foretage det store skridt bort fra verden.

Han stod op, kaldte på en tjener og gav ham ordre til at sadle hans yndlingshest.

90
95
100
105
110
115
120
125
Nu tænkte Boddhisattva: Jeg vil blot kaste et blik på min søn, og han begav sig til de værelser, som beboedes af Rahulas moder og åbnede døren til hendes værelse. Derinde brændte en lampe, og Rahulas moder lå på sit leje smykket med jasminer og andre blomster og sov med hånden på sønnens hoved. Boddhisattva blev stående på tærskelen og betragtede dem begge.

Dersom jeg løfter min hustrus hånd fra barnets hoved og tager ham op, vil han vågne og således forhindre mig i min bortgang. Jeg vil først blive en buddha og derefter komme tilbage og se min søn. Med de ord forlod han slottet.

Nu lagde Boddhisattva sine kostbare klæder, iførte sig munkedragten, som Brahma³ skænkede ham tillige med munkens traditionelle ejendele, en skål, en kniv, en nål, et bælte og en si, og begav sig til skoven ved Uruvela, hvor han traf 5 strenge bodsøvere.

Disse tjente ham på alle måder i de seks år, hans sjælekamp varede, gjorde rent i hans celle og lystrede hans mindste vink, medens de

130
135
140
145
150
155
160
165
170
175
180
185
190
195
200
205
210
215
220
225
230
235
240
245
250
255
260
265
270
275
280
285
290
295
300
305
310
315
320
325
330
335
340
345
350
355
360
365
370
375
380
385
390
395
400
405
410
415
420
425
430
435
440
445
450
455
460
465
470
475
480
485
490
495
500
505
510
515
520
525
530
535
540
545
550
555
560
565
570
575
580
585
590
595
600
605
610
615
620
625
630
635
640
645
650
655
660
665
670
675
680
685
690
695
700
705
710
715
720
725
730
735
740
745
750
755
760
765
770
775
780
785
790
795
800
805
810
815
820
825
830
835
840
845
850
855
860
865
870
875
880
885
890
895
900
905
910
915
920
925
930
935
940
945
950
955
960
965
970
975
980
985
990
995
1000
1005
1010
1015
1020
1025
1030
1035
1040
1045
1050
1055
1060
1065
1070
1075
1080
1085
1090
1095
1100
1105
1110
1115
1120
1125
1130
1135
1140
1145
1150
1155
1160
1165
1170
1175
1180
1185
1190
1195
1200
1205
1210
1215
1220
1225
1230
1235
1240
1245
1250
1255
1260
1265
1270
1275
1280
1285
1290
1295
1300
1305
1310
1315
1320
1325
1330
1335
1340
1345
1350
1355
1360
1365
1370
1375
1380
1385
1390
1395
1400
1405
1410
1415
1420
1425
1430
1435
1440
1445
1450
1455
1460
1465
1470
1475
1480
1485
1490
1495
1500
1505
1510
1515
1520
1525
1530
1535
1540
1545
1550
1555
1560
1565
1570
1575
1580
1585
1590
1595
1600
1605
1610
1615
1620
1625
1630
1635
1640
1645
1650
1655
1660
1665
1670
1675
1680
1685
1690
1695
1700
1705
1710
1715
1720
1725
1730
1735
1740
1745
1750
1755
1760
1765
1770
1775
1780
1785
1790
1795
1800
1805
1810
1815
1820
1825
1830
1835
1840
1845
1850
1855
1860
1865
1870
1875
1880
1885
1890
1895
1900
1905
1910
1915
1920
1925
1930
1935
1940
1945
1950
1955
1960
1965
1970
1975
1980
1985
1990
1995
2000
2005
2010
2015
2020
2025
2030
2035
2040
2045
2050
2055
2060
2065
2070
2075
2080
2085
2090
2095
2100
2105
2110
2115
2120
2125
2130
2135
2140
2145
2150
2155
2160
2165
2170
2175
2180
2185
2190
2195
2200
2205
2210
2215
2220
2225
2230
2235
2240
2245
2250
2255
2260
2265
2270
2275
2280
2285
2290
2295
2300
2305
2310
2315
2320
2325
2330
2335
2340
2345
2350
2355
2360
2365
2370
2375
2380
2385
2390
2395
2400
2405
2410
2415
2420
2425
2430
2435
2440
2445
2450
2455
2460
2465
2470
2475
2480
2485
2490
2495
2500
2505
2510
2515
2520
2525
2530
2535
2540
2545
2550
2555
2560
2565
2570
2575
2580
2585
2590
2595
2600
2605
2610
2615
2620
2625
2630
2635
2640
2645
2650
2655
2660
2665
2670
2675
2680
2685
2690
2695
2700
2705
2710
2715
2720
2725
2730
2735
2740
2745
2750
2755
2760
2765
2770
2775
2780
2785
2790
2795
2800
2805
2810
2815
2820
2825
2830
2835
2840
2845
2850
2855
2860
2865
2870
2875
2880
2885
2890
2895
2900
2905
2910
2915
2920
2925
2930
2935
2940
2945
2950
2955
2960
2965
2970
2975
2980
2985
2990
2995
3000
3005
3010
3015
3020
3025
3030
3035
3040
3045
3050
3055
3060
3065
3070
3075
3080
3085
3090
3095
3100
3105
3110
3115
3120
3125
3130
3135
3140
3145
3150
3155
3160
3165
3170
3175
3180
3185
3190
3195
3200
3205
3210
3215
3220
3225
3230
3235
3240
3245
3250
3255
3260
3265
3270
3275
3280
3285
3290
3295
3300
3305
3310
3315
3320
3325
3330
3335
3340
3345
3350
3355
3360
3365
3370
3375
3380
3385
3390
3395
3400
3405
3410
3415
3420
3425
3430
3435
3440
3445
3450
3455
3460
3465
3470
3475
3480
3485
3490
3495
3500
3505
3510
3515
3520
3525
3530
3535
3540
3545
3550
3555
3560
3565
3570
3575
3580
3585
3590
3595
3600
3605
3610
3615
3620
3625
3630
3635
3640
3645
3650
3655
3660
3665
3670
3675
3680
3685
3690
3695
3700
3705
3710
3715
3720
3725
3730
3735
3740
3745
3750
3755
3760
3765
3770
3775
3780
3785
3790
3795
3800
3805
3810
3815
3820
3825
3830
3835
3840
3845
3850
3855
3860
3865
3870
3875
3880
3885
3890
3895
3900
3905
3910
3915
3920
3925
3930
3935
3940
3945
3950
3955
3960
3965
3970
3975
3980
3985
3990
3995
4000
4005
4010
4015
4020
4025
4030
4035
4040
4045
4050
4055
4060
4065
4070
4075
4080
4085
4090
4095
4100
4105
4110
4115
4120
4125
4130
4135
4140
4145
4150
4155
4160
4165
4170
4175
4180
4185
4190
4195
4200
4205
4210
4215
4220
4225
4230
4235
4240
4245
4250
4255
4260
4265
4270
4275
4280
4285
4290
4295
4300
4305
4310
4315
4320
4325
4330
4335
4340
4345
4350
4355
4360
4365
4370
4375
4380
4385
4390
4395
4400
4405
4410
4415
4420
4425
4430
4435
4440
4445
4450
4455
4460
4465
4470
4475
4480
4485
4490
4495
4500
4505
4510
4515
4520
4525
4530
4535
4540
4545
4550
4555
4560
4565
4570
4575
4580
4585
4590
4595
4600
4605
4610
4615
4620
4625
4630
4635
4640
4645
4650
4655
4660
4665
4670
4675
4680
4685
4690
4695
4700
4705
4710
4715
4720
4725
4730
4735
4740
4745
4750
4755
4760
4765
4770
4775
4780
4785
4790
4795
4800
4805
4810
4815
4820
4825
4830
4835
4840
4845
4850
4855
4860
4865
4870
4875
4880
4885
4890
4895
4900
4905
4910
4915
4920
4925
4930
4935
4940
4945
4950
4955
4960
4965
4970
4975
4980
4985
4990
4995
5000
5005
5010
5015
5020
5025
5030
5035
5040
5045
5050
5055
5060
5065
5070
5075
5080
5085
5090
5095
5100
5105
5110
5115
5120
5125
5130
5135
5140
5145
5150
5155
5160
5165
5170
5175
5180
5185
5190
5195
5200
5205
5210
5215
5220
5225
5230
5235
5240
5245
5250
5255
5260
5265
5270
5275
5280
5285
5290
5295
5300
5305
5310
5315
5320
5325
5330
5335
5340
5345
5350
5355
5360
5365
5370
5375
5380
5385
5390
5395
5400
5405
5410
5415
5420
5425
5430
5435
5440
5445
5450
5455
5460
5465
5470
5475
5480
5485
5490
5495
5500
5505
5510
5515
5520
5525
5530
5535
5540
5545
5550
5555
5560
5565
5570
5575
5580
5585
5590
5595
5600
5605
5610
5615
5620
5625
5630
5635
5640
5645
5650
5655
5660
5665
5670
5675
5680
5685
5690
5695
5700
5705
5710
5715
5720
5725
5730
5735
5740
5745
5750
5755
5760
5765
5770
5775
5780
5785
5790
5795
5800
5805
5810
5815
5820
5825
5830
5835
5840
5845
5850
5855
5860
5865
5870
5875
5880
5885
5890
5895
5900
5905
5910
5915
5920
5925
5930
5935
5940
5945
5950
5955
5960
5965
5970
5975
5980
5985
5990
5995
6000
6005
6010
6015
6020
6025
6030
6035
6040
6045
6050
6055
6060
6065
6070
6075
6080
6085
6090
6095
6100
6105
6110
6115
6120
6125
6130
6135
6140
6145
6150
6155
6160
6165
6170
6175
6180
6185
6190
6195
6200
6205
6210
6215
6220
6225
6230
6235
6240
6245
6250
6255
6260
6265
6270
6275
6280
6285
6290
6295
6300
6305
6310
6315
6320
6325
6330
6335
6340
6345
6350
6355
6360
6365
6370
6375
6380
6385
6390
6395
6400
6405
6410
6415
6420
6425
6430
6435
6440
6445
6450
6455
6460
6465
6470
6475
6480
6485
6490
6495
6500
6505
6510
6515
6520
6525
6530
6535
6540
6545
6550
6555
6560
6565
6570
6575
6580
6585
6590
6595
6600
6605
6610
6615
6620
6625
6630
6635
6640
6645
6650
6655
6660
6665
6670
6675
6680
6685
6690
6695
6700
6705
6710
6715
6720
6725
6730
6735
6740
6745
6750
6755
6760
6765
6770
6775
6780
6785
6790
6795
6800
6805
6810
6815
6820
6825
6830
6835
6840
6845
6850
6855
6860
6865
6870
6875
6880
6885
6890
6895
6900
6905
6910
6915
6920
6925
6930
6935
6940
6945
6950
6955
6960
6965
6970
6975
6980
6985
6990
6995
7000
7005
7010
7015
7020
7025
7030
7035
7040
7045
7050
7055
7060
7065
7070
7075
7080
7085
7090
7095
7100
7105
7110
7115
7120
7125
7130
7135
7140
7145
7150
7155
7160
7165
7170
7175
7180
7185
7190
7195
7200
7205
7210
7215
7220
7225
7230
7235
7240
7245
7250
7255
7260
7265
7270
7275
7280
7285
7290
7295
7300
7305
7310
7315
7320
7325
7330
7335
7340
7345
7350
7355
7360
7365
7370
7375
7380
7385
7390
7395
7400
7405
7410
7415
7420
7425
7430
7435
7440
7445
7450
7455
7460
7465
7470
7475
7480
7485
7490
7495
7500
7505
7510
7515
7520
7525
7530
7535
7540
7545
7550
7555
7560
7565
7570
7575
7580
7585
7590
7595
7600
7605
7610
7615
7620
7625
7630
7635
7640
7645
7650
7655
7660
7665
7670
7675
7680
7685
7690
7695
7700
7705
7710
7715
7720
7725
7730
7735
7740
7745
7750
7755
7760
7765
7770
7775
7780
7785
7790
7795
7800
7805
7810
7815
7820
7825
7830
7835
7840
7845
7850
7855
7860
7865
7870
7875
7880
7885
7890
7895
7900
7905
7910
7915
7920
7925
7930
7935
7940
7945
7950
7955
7960
7965
7970
7975
7980
7985
7990
7995
8000
8005
8010
8015
8020
8025
8030
8035
8040
8045
8050
8055
8060
8065
8070
8075
8080
8085
8090
8095
8100
8105
8110
8115
8120
8125
8130
8135
8140
8145
8150
8155
8160
8165
8170
8175
8180
8185
8190
8195
8200
8205
8210
8215
8220
8225
8230
8235
8240
8245
8250
8255
8260
8265
8270
8275
8280
8285
8290
8295
8300
8305
8310
8315
8320
8325
8330
8335
8340
8345
8350
8355
8360
8365
8370
8375
8380
8385
8390
8395
8400
8405
8410
8415
8420
8425
8430
8435
8440
8445
8450
8455
8460
8465
8470
8475
8480
8485
8490
8495
8500
8505
8510
8515
8520
8525
8530
8535
8540
8545
8550
8555
8560
8565
8570
8575
8580
8585
8590
8595
8600
8605
8610
8615
8620
8625
8630
8635
8640
8645
8650
8655
8660
8665
8670
8675
8680
8685
8690
8695
8700
8705
8710
8715
8720
8725
8730
8735
8740
8745
8750
8755
8760
8765
8770
8775
8780
8785
8790
8795
8800
8805
8810
8815
8820
8825
8830
8835
8840
8845
8850
8855
8860
8865
8870
8875
8880
8885
8890
8895
8900
8905
8910
8915
8920
8925
8930
8935
8940
8945
8950
8955
8960
8965
8970
8975
8980
8985
8990
8995
9000
9005
9010
9015
9020
9025
9030
9035
9040
9045
9050
9055
9060
9065
9070
9075
9080
9085
9090
9095
9100
9105
9110
9115
9120
9125
9130
9135
9140
9145
9150
9155
9160
9165
9170
9175
9180
9185
9190
9195
9200
9205
9210
9215
9220
9225
9230
9235
9240
9245
9250
9255
9260
9265
9270
9275
9280
9285
9290
9295
9300
9305
9310
9315
9320
9325
9330
9335
9340
9345
9350
9355
9360
9365
9370
9375
9380
9385
9390
9395
9400
9405
9410
9415
9420
9425
9430
9435
9440
9445
9450
9455
9460
9465
9470
9475
9480
9485
9490
9495
9500
9505
9510
9515
9520
9525
9530
9535
9540
9545
9550
9555
9560
9565
9570
9575
9580
9585
9590
9595
9600
9605
9610
9615
9620
9625
9630
9635
9640
9645
9650
9655
9660
9665
9670
9675
9680
9685
9690
9695
9700
9705
9710
9715
9720
9725
9730
9735
9740
9745
9750
9755
9760
9765
9770
9775
9780
9785
9790
9795
9800
9805
9810
9815
9820
9825
9830
9835
9840
9845
9850
9855
9860
9865
9870
9875
9880
9885
9890

Et traditionelt tibetansk bloktryk af livshjulet.

det
mm-
nde
ere,
Vi
og

nd-
et
vil
ned
vor
ted
ste
let
li-
es
n-
st-
g,
ne
p
ly

r-
3-
it
r
i

Tekst C

Benares-talen

Om middeelvejen mellem ekstremet, vejen med de otte led og de fire ting, der er realiteter for en adelig person. Talen hvor Buddha sætter lærers hjul i bevægelse i dyreparken Isipatana i Sarnath ved Benares og stifter munkeordenen.

Så henvendte Den Velsignede sig til gruppen bestående af de fem munke¹ med ordene: "Følgende to ekstremet, munke, bør den, der er gået bort fra sit hjem og ud i hjemløsheden, ikke forfalde til.

Hvilke to? På den ene side hengivelse til de sanselige nydelser, der beror på lysten ved de sanselige nydelser – den er lav, hører til i landsbyerne, er karakteristisk for almindelige mennesker og er uædel og formålsløs, – og på den anden side hengivelse til selvplageri – den er smertefuld, uædel og formålsløs. Ved at undgå disse to ekstremet, munke, er Tathagatha kommet til indsigt i middeelvejen, der, da den forårsager klarsyn og viden, fører til fred, til transcendentale erfaring,² til oplysning og nirvana.

Og hvilken middeelvej, munke, er Tathagatha kommet til indsigt i, som, da den forårsager klarsyn og viden, fører til fred, transcendentale erfaring, til oplysning og nirvana?

Det er slet og ret den ædle vej med de otte led, nemlig ret anskuelse, ret beslutning, ret tale, ret handling, ret levebrød, ret stræben, ret opmærksomhed og ret koncentration. Det er den middeelvej, munke, Tathagata er kommet til indsigt i, som, da den forårsager klarsyn og viden, fører til fred og transcendentale erfaring, til oplysning og nirvana. Dette, munke, er lidelsen (*dukkha*), en realitet for en adelig person (*arjya-saccam*): Fødsel er lidelsesfuld, aldring er lidelsesfuld, sygdom er lidelsesfuld, døden er lidelsesfuld, tilknytning til det, der er én ukært, er lidelsesfuld, adskillelse fra det, der er én kært,

20 er lidelsesfuld, at man ikke får det, man begærer, er lidelsesfuldt, kort sagt, de fem grupper,³ der er genstand for tilknytning, er lidelsesfulde.

Dette, munke, er lidelsens oprindelse (*dukkhasamudayam*), en realitet for en adelig person: Den er den tørst (*tanha*),⁴ der fører til gentagne eksistenser, som er ledsaget af lyst og begær, og som finder behag i snart det ene, snart det andet; det vil sige, tørsten efter genstandene for de sanselige nydelser, tørsten efter eksistens, og tørsten efter ikke-eksistens.

Dette, munke, er lidelsens ophør (*dukkhanirodham*), en realitet for en adelig person: Den er tørstens fuldstændige forsvinden og ophør, nemlig dens opgivelse, dens forsvælgelse, frigørelsen fra den, friheden for den.

25 Dette, munke, er vejen, der fører til lidelsens ophør (*dukkhanirodhagaminiyatipada*), en realitet for en adelig person: Den er slet og ret den ædle vej med de otte led: Ret anskuelse, ret beslutning, ret tale, ret handling, ret levebrød, ret stræben, ret opmærksomhed og ret koncentration.

³ De fem grupper (*khandha*) er materie (*rupa*), følelse (*vedana*), sansning (*sanna*), (*kamma*)-dannelser (*sankhara*) og bevidsthed (*viññana*).

⁴ Dvs. begær.

¹ De fem munke Buddha levede sammen med indtil sin oplysning, og som forlod ham, da han opgav sin strenge askese som formålsløs.

² Der tænkes på de transcendentale erfaringer eller overmenneskelige kræfter, nemlig besiddelse af 1. magiske evner, 2. det guddommelige øre, 3. evne til tankelæsning, 4. erindring om tidligere tilværelser, 5. det guddommelige øje. Den afsluttende sjette, der gør en bodhisatva til en *arahat*, er erfaringen om, at man er befriet for alle fordærvelserne og ikke længere vil blive genfødt.

Fredelig sameksistens mellem kommunister og troende

Det teoretiske grundlag for den kinesiske kommunismes holdning til religioner findes i det vigtige ungdomsværk af Mao Zedong. Rapport om en undersøgelse af bondebevægelsen i Hunan (1927). Heri findes også en berømt udtalelse af Mao, vendt mod kongfuzianismen:

"En revolution er ikke noget middagselskab, den er ikke som at skrive en ahandling eller male et billede eller at brodere. Den kan ikke være så forfinet, så stilfærdig og blid, så mådeholden, venlig, høflig, behersket og storsindet. En revolution er en omvæltning, en voldshandling, hvorigennem en klasse styrer en anden."

Vi mener, at religionen er et naturligt produkt af det menneskelige samfund på et vist stadium af dets udvikling og et udtryk for menneskets anræbelse af mytiske magter for at få hjælp mod uforklarlige og uimodståelige naturkræfter. Enkle religiøse forestillinger udvikledes allerede i det primitive samfund, men det er først i classesamfundet, at de antager skikkelse af systematiseret religion og følgerig blomstrer ved at blive udnyttet af den besiddende klasse. Religionen er derfor en genspejling af classesamfundet i classesamfundet, og den er et hovedredskab for klassekampen, der anvendes af udbytterklassen for at beherske den udbyttede klasse.

Det er på den anden side også tydeligt, at den udbyttede klasse udnytter religionen som et banner, under hvilket folket samles for at holde stand mod udsugerklassen. I classesamfundet er de religiøse modsætninger derfor først og fremmest dem, som består mellem folket og dets fjende.

Eftersom der imidlertid findes både troende og ikke-troende i den udbyttede og undertrykte klasse, som også omfatter forskellige trossystemer, fremtræder undertiden religiøse modsætninger som modsætninger i selve folket. Eksistensen af religion beror ikke alene på sociale årsager, men også på kundskabsmæssige årsager. Den indbefatter derfor ikke alene kampen mellem mennesket og samfundet, men også kampen mellem mennesket og naturen. Vi mener derfor, at den kognitive¹ årsag til religionernes fremvækst viser

¹ Hvad angår forstanden og erkendelsen.

tilbage til menneskets mangel på viden og indsigt i lovene for samfundets og naturens udvikling. Vi kan drage den slutning, at klasse- og øvrige modsætninger mellem folket og dets fjende ikke længere vil eksistere, når classesamfundet fuldstændigt udryddes, dvs. de sociale årsager, som giver anledning til religionen.

Eftersom kommunisterne er til sinds at styrke den politiske bevidsthed hos det arbejdende folk i dets kamp mod udsugerklassen, indtager de ikke en lad-stå-til-attitude over for religiøs påvirkning af folket.

Kommunisterne, og Marxist-leninister og historiske materialister, mener, at religionen, som kan takke sociale og kognitive årsager for sin eksistens, er en subjektiv størrelse, og at staten ikke må anvende administrative påbud for at hindre religiøs tro og ej heller benytte enkle og forhastede metoder for at løse det religiøse spørgsmål. Religion er i modsætning til et socialt system en slags ideologi, hvis særart består i, at den genspejler realiteter på en forvrænget måde. Man kan gribe til revolutionær vold for at vælte et reaktionært socialt system omkuld. Men det samme middel kan ikke anvendes til at tilintetgøre den religiøse bevidsthed i folkets sind. Vi tror derfor, at udryddelsen af religionen ikke alene hænger sammen med udryddelsen af klasseforskellene, men må opsættes, indtil den utrolige udvikling af menneskets evne til at kontrollere naturkræfterne er ført til ende. På det tidspunkt vil både de sociale og kognitive årsager, som er ansvarlige for religionens eksistens, være fjernet, menneskeheden være befriet for trældommen under sociale kræfter og naturens magter, og religionen vil da gradvis dø en naturlig død. Kommunisterne mener derfor, at det er meningsløst at anvende administrative påbud for at gøre ende på massernes tro og gribe til enkle og forhastede forholdsregler for at opklare det religiøse spørgsmål i håb om dermed at likvidere religionen. (...)

Marxistiske klassiske forfattere og kommunistiske revolutionsledere skjuler ikke den grundlæggende ideologiske forskel mellem kommunisterne og de religiøse, men de har intet at indvende mod positivt samarbejde mellem kommunisterne og de religiøse. Når ateisterne på det politiske område har løjlighed til at samarbejde med teisterne må de have ledelsen over de sidstnævnte. Kun når de religiøse har godtaget det kommunistiske kommunistpartis lederskab, kan de hjælpes til at opnå den anti-impertalistiske indstilling, at gøre forskel mellem ret og uret og at gøre sig vor fjende klar. Siden kan de i selskab med folket overalt i landet vandre socialismens vej.

Holmes Welch:

Bekæmpelse af ældre munke

Der findes mange beskrivelser af de overgreb på munke, der fandt sted i både folkerеспубликens første tid, og senere under Kulturrevolutionen. I Holmes Welch: Buddhism Under Mao (1972) findes følgende beskrivelse fra Hangzhou i 1949-50. Under Kulturrevolutionen 1966-76 blev klosteret Lingyin igen angrebet, men som der ordentligt står i en moderne guide: "Takket være Zhou Enlai (premier- og udenrigsminister) blev klosteret skånet for større ødelæggelser." (Greater Hangzhou — a New Travel Guide (2001)). Det moderne Kina er ikke meget for at drage kommunistpartiet til ansvar (endnu?).

Den kinesiske sargha¹ var organiseret som en løst forbundet serie af "familieforetagender", og ikke i et nationalt hierarki. I hvert kloster var mesteren "far" eller "bedstefar" og disciplene var "sønner" eller "sønnesønner". De unge munke under uddannelse havde mange af de samme sønlige pligter² over for deres mestre som børn over for deres forældre. De adlød dem, sørgede for dem i deres alderdom, og ofrede til dem efter døden, efter at have fejret og rensset deres grave. (...) I de fleste klostre var flertallet af yngre munke disciple af de ældre munke, som, ligesom fædre i det almindelige liv, havde al magt.

I det almindelige samfund var det kommunistpartiets politik at ødelægge familiesystemet og tilvejebringe en overførsel af loyalitet til staten. Denne politik havde en parallel i den religiøse sektor af samfundet. Landbrugsreformen³ var en kærkommen lejlighed. Abbeder og embedsmænd fra de jordbesiddende klostre blev klassificeret som jordejere og blev således et mål i den store forfølgelse, som havde til formål at nedbryde godsejernes magt. At de ældre munk blev klassificeret som jordbesiddere blev gjort klart i det allerførste nummer af "Moderne buddhisme"⁴. Flygtende munke kan forsyne os med rapporter om, hvad dette betød i praksis.

For eksempel fortalte en munk, som havde tilbragt året efter Befrielsen⁵ i et kloster med jorde nær Nanjing, følgende: "Vores abbed blev idømt fængselsstraf efter forhør. (...) Jeg gik ikke selv til forhørs mødet, men som regel blev tøjet flået af offerets overkrop og hans hænder og fødder blev bundet. Så blev han beordret til at knæle for forsamlings og tilstå sine forbrydelser." Jeg spurgte om abbeden i dette tilfælde var

1 Munkeorden.

2 De velkendte kinesiske begreb, *xiao*, som især kongfuzianismen har fremført.

3 En af kommunistpartiets mærkesager var omfordelingen af jorde fra storgodsejere til almindelige bønder.

4 Det kinesiske Buddhistsforbunds tidsskrift.

5 Det officielle ord for kommunisternes magtovertagelse i 1949.

gammel." Ja, han var gammel, men faktisk fik han en ret god behandling. Fordi den lokale befolkning havde et godt indtryk af ham. De straffede ham ikke, de slog ham ikke. Normalt blev godsejere slået.⁶

25 Andte betyninger giver flere detaljer om, hvordan forhørssteder blev udført, og afsøger en ret kaotisk blanding af hårdhed og eftergiveness, når klosters embedsmænd skulle behandles. Det kloster, der skal omtales, er Lingyin⁶, det største i Hangzhou og et af de mest betømte i Kina. I seks måneder efter kommunisterne indtog i Hangzhou i maj 1949 blandede de sig ikke i templerens liv, men foretog undersøgelser. Så den 11. december 1949 samlede ungkommunisterne en skare på omkring 4.000 mennesker på den store åbne plads foran Chi-ch'eng-klostret⁷. Borde blev sat op på andre borde, og en efter en blev de fem munke fra Lingyin, min informant derimellem, ført op på platformen. Abbeden var ikke iblandt dem. (Han havde været et partimedlem og blev tilsyneladende opfattet som værende progressiv.) De fem var priorer, den munk der tog sig af gæster, ordenshåndhæveren, og to underpriorer – med andre ord de ansvarlige som havde mest at gøre med den daglige klosteradministration. Hver stod op med ansigtet mod folkemængden. En erklæring om vedkommendes forbrydelser i fortiden blev læst op af repræsentanter, der var valgt af menneskemængden.⁸ "Den eller den dag, i den eller den måned, i det eller det år (måske tyve år før) gav du den eller den munk prygl." Så ville vedkommende munk springe op og råbe: "Det er sandt. Han bør skydes." Efter afhøringen af vidner plejede en ungkommunist så at afgive dommen med ord som for eksempel: "I ser hvor fed og køn han ser ud. Hvorfor er han så fed? Han har spist folkets blod og sved. Han er en udbytter, en ond person. Alle mener han skal dræbes. Men Folkets Regering er storsindet. Det vil sende ham til genoptræning på landet."⁹

Så blev de fem, ifølge min informant, indespærret i Hangzhous fængsel. Hver dag blev de sendt ud på vejarbejde i hold. Efter en uge blev de uden begrundelse sendt tilbage til Lingyin af ungkommunisterne, som udpegede nogle mennesker nær klosteret som deres tilsynsførende. Lingyin havde anskaffet 14 væve, og klosters munke arbejdede nu som vævere, ligesom de arbejdede i køkkenhaven og med the-dyrkning. Men der var ikke noget marked for det, de producerede. Så begyndte ungkommunisterne at holde møder tre gange om dagen, hver med en varighed på to til tre timer. De beskyldte de ledende munke for at være reaktionære og for at modarbejde regeringen. Så spærrede de priorer, Tung-lin, inde, og slog ham, til "der flød blod fra hans bagdel." Så løslod de ham og spærrede min informant inde. De spurgte ham, hvor pengene var gemt, slog ham, da han ikke kunne sige noget, og lod ham kun få risvand i 49 dage. Så sendte de ham tilbage til fængslet for at udføre tvangsarbejde. Denne gang bestod arbejdet hovedsageligt i at bygge flere bygninger, for at fængslet kunne huse yderligere tilføjelser af fanger – 30 til 40 om dagen. Hver aften blev der afholdt "undersøgelses-møder", hvor dagens arbejde blev målt og sammenlignet i tal. "Jeg bar 150 catt⁹ men han bar 300

⁶ Lingyins historie går langt tilbage. Ifølge en stiftelseslegende kom en indisk munk i 326 e.Kr. til stedet og grundlagde klosteret, hvis navn betyder "Sjærens ro." I vore dage hører klosteret til blandt de klostre, man helst viser frem.

⁷ Et andet kloster i Hangzhou, nu nedrevet.

⁸ En catt er 0,5 kg.

60 carry. Han er en fantastisk model for arbejdere." Sådan lød det. Man skulle roses for at være en model i 30 dage i træk for at blive løsladt. Min informant ville imidlertid ikke dræbe sig selv ved arbejde (nogle fanger var faktisk døde af overanstrengelse og dårlig ernæring). Han arbejdede så lidt han kunne slippe om ved. Til sidst, da ungdommnisterne stadig ikke havde nøjagtige oplysninger om Lingyin, besluttede de at løslade ham. Han blev fremstillet for en dommer, som sagde: "Du kender dine fejl. Du har ikke betalt skat til regeringen. Indrømmer du det?" Først protesterede han, eftersom klosteret ikke kunne sælge sine produkter og følgelig ikke kunne betale skat. Da han indså, at det ingen vegne førte hen, indrømmede han til sidst, at han havde taget fejl. Dommeren sendte ham tilbage til klosteret, og advarede ham: "Få produktionen op og betal skat til regeringen." Da han kom tilbage til Lingyin fandt han ud af, at omkring 100 soldater bevogtede værdifuld regerings-ejendom, der var blevet opmagasineret i huler i nærheden af sikkerhedsgrunde på grund af nationalisternes⁹ luftangreb. Deres kommandør var fra hans hjemegn, og han rådede ham til at flygte, mens tid var. Han sagde, at ungkommunisterne havde opdaget, at der stadig var et forråd af ris, mel og klæde til et halvt år, og fordi dette forråd ikke var blevet overdraget dem, havde de planer om at dræbe de ledende munke. Så min informant flygtede til Hong Kong og ankom i juni, 1950. Priorer flygtede til Shanghai, blev pågrebet, bragt tilbage, forhørt og henrettet. To andre undgik straf uden at forlade landet. Den ene ved at rejse til Vest T'ien-mu Shan, den anden til sit hjem.

80 Jeg har undersøgt aviser i fastlands-Kina for noget der kan bekræfte denne beretning, men har inder fundet som blot tilnærmelsesvist er relevant, undtagen måske forklaringen på det bratte fald i antallet af munke i Hangzhou: Mange af de ledende munke skulle have "flygtet af politiske årsager eller på grund af skattegæld". Bekæmpelsen af munke nævnes sjældent. Måske på grund af loven om religiøs frihed var dette en mere ømtålelig sag, end tilfældet med lægfolk. Der er visse ingen publicerede oplysninger om, hvor mange ældre munke der blev offer for bekæmpelsen.

⁹ Guomindang-srykker under Chiang Kai-checks ledelse.

Religion og ideologi

Maoismen er af mange vesterlandske forskere blevet opfattet som en civilreligion, dvs. forestillinger der uden at være egentlig religiøse knytter et folk sammen i et fællesskab, ofte med nationalistiske overtoner.

Kulten omkring Mao antog også ifølge ham selv nærmest religiøse former, se Edgar Snows uenstående interview med Mao fra 1971: "Mao: Persondyrkelsen af mig gik forudt." Religionshistorikeren Ninian Smart anvendte i sin bog Mao (Fontana 1974) sin velkendte seks-dimensionale model for religion på maoismen, og kom til følgende resultat:

1 Ligheden mellem maosisme og religion er ofte blevet påvist. Sagen er i én henseende et spørgsmål om definition, men det kan være oplysende at undersøge sammenligningen, fordi det indirekte hjælper til at forklare visse aspekter af udviklingen i Maos tænkning. Lad os derfor begynde med definitionen og så se, hvor langt analogien gælder. Her støtter jeg mig til en analyse af religion, som jeg har anvendt andersteds¹.

5 Analysen medfører, at religion behandles som et seksdimensionalt fænomen. Disse seks dimensioner er: den dogmatiske, mytiske, etiske, rituelle, eksperimentelle og sociale/institutionelle dimension. Jeg vil uddybe dem nærmere, men kan indledningsvis bemærke, at de tre første har at gøre med trosholdninger og værdier, medens de tre sidste vedrører menneskelig erfaring og adfærd [...]

10 For det første har den (dvs. maoismen) et klart og autoritativt sæt dogmer. Det er rigtigt, at religioner – typisk set – indbefatter henvisning til det transcendentale eller overnaturlige, medens Maos læresætninger er dennesidige. Alligevel bemærker man, at han på sin særlige facon går ud over det empiriske.

15 For det andet har maoismen sin mytologi. Den betagende skildring af de dialektiske kræfter, som opererer i nyere kinesisk historie, er tæt på at være mytisk i teknisk betydning. Desuden omtaler Mao eksplicit "Den lange March"²⁵ – ikke blot i romantiske vendinger, men som et slags manifest, en forkyndelse af revolutionær kraft. Dette er just, hvad den historiske myte er: en proklamation på grundlag af historiske – eller formodet historiske – begivenheder. Det betyder ikke, at Mao selv anskuer sagen således. Meget ofte virker myten stærkest på dem, der nok ubevidst kender den som myte, men bevidst behandler den som bogstavelig sandhed.

Men naturligvis var "videnskab" i Maos betydning selv en slags yngleplads for det mytiske – under dogmets fortegn. (Mao forbandt videnskab med marxisme og undlod at knytte den til ægte kritik og videnskabelig metodologi – og hvad er videnskab andet end et resultat af visse relevante metoder?.)

25 For det tredje er maoismens sociale og etiske trosholdninger en følge af dens dogmatiske og mytiske dimensioner. Den tilvejebragte en erstatning for den gamle overlevering fra Kong Fuzi. Mao skriver selv om 4. maj-bevægelsen fra 1919⁷, at et af dens slogans var "Ned med den gamle etik og op med den nye" – og han og partiet lagde sikkert megen vægt på at indskærpe et radikalt nyt adfærdsmønster.

30 Med hensyn til de tre andre dimensioner, er det sikkert rigtigt, at man på forskellige tidspunkter har lagt forskellig vægt på det rituelle. Da Kulturrevolutionen⁸ kulminerede, bestod en vigtig del af ritualer i at gå rundt med Maos såkaldte Lille Røde Bog og række den i vejret. Man kan konstatere, om en tekst er hellig eller ikke ved at se, hvad man kan eller ikke kan gøre ved den. At stå oven på et eksemplar af Den lille Røde kan ikke have været betryggende i Guangzhou eller Changshas gader. Desuden har der under udrensningskampagner været rituelle ydmygelser, bekendelseshandlinger etc. Det at synge patriotiske og revolutionære sange, at marchere ved partistævner etc. udgør en del af det obligatoriske ritual inden for kinesisk kommunisme.

40 Riten udtrykker og fremkalder visse typer af oplevelser. Det er rigtigt, at det kinesiske fænomen ikke inkluderer særlig megen numinøs⁹ ærefrygt – skønt Mao-kulten måske for nogle mennesker medfører noget, der ligner den meget. Den mest centrale oplevelse i maoistisk sammenhæng er omvendelsen. Gang på gang vidner folk om deres omvendelse fra selvished og forkerte ideer og til en ophøjet tjeneste for masserne i partiets navn. Endvidere giver maoismens ideologi – ifølge de fromme beretninger, publiceret pour *encourager les autres* – folk en følelse af tro og styrke, som sætter dem i stand til at overvinde alle forhindringer. Mao opfattes således næsten som en mirakelmager – f. eks. når forbavsende operationer gennemføres med succes, store planer for skovbeplantning afsluttes, heltemodige redningsaktioner iværksættes, udviklede tekniske problemer løses, altsammen ved anvendelse af Maos tænkning. Det skal indrømmes, at sådanne kultiske fænomener i den sidste tid er blevet modereret: måske frygter Mao, at den socialistiske overtro skal ende i ironi. Mao har jo selv gjort det af med den feudale overtro.

Endeligt er det klart, at maoismen har institutioner til at tage sig af læren, hvad enten det nu er partiet, kadrer⁶ udenfor eller rødgardisterne. Maos hovedproblem har – som nævnt – været at holde systemet fleksibelt og åbent under forandrede vilkår.

Hvis vi således stiller maoismen op imod religionsmodellen, stemmer den helt godt.

⁶ Oversat fra engelsk efter W. Barnstone og Ko-Ching-Po: *The Poems of Mao Tse-tung*. Bantam Books, New York, 1972. (N.S.)

⁷ 1913-1918 var Mao lærerstudent ved seminariet i Changsha (Hunan). Han var her optaget af politiske og sociale tanker, som kunne redde Kina fra halv-feudale og koloniale tilstande. Under indflydelse af den patriotiske 4. maj-bevægelse i 1919 påbegynder han udgivelsen af sit eget socialistiske ugeblad: Chiang-flodens Revy.

⁸ Den proletariske kulturrevolution 1966-76 havde det erklærede mål at mobilisere det kinesiske folk til kamp mod moderne revisionisme og genrejsning af kapitalismen. Kulturrevolutionen aktiviserede millioner gennem store rødgardistbevægelser.

⁹ Religjøs følelse for det overnaturlige.

Tekst 6 i

En beretning om mit liv Ju Zan:

Denne selvbiografiske beretning fra Welch: Buddhism under Mao (1972) giver et indblik i den tankegangen hos en fremstående buddhist-leder, Ju Zan (1908-84), som var med til at oprette det nye buddhist-forbund i maosismens tid.

Hvad jeg har skrevet er en beretning om tyve år af mit arbejde, som kan opsummeres i fire punkter. Først og fremmest har jeg elsket studiet af buddhismen, fra jeg var ung; og at reformere den buddhistiske organisation har været mit langvarige ønske. For det andet, selv om en reform af buddhismens organisation er påkrævet, må buddhismens grundlæggende ånd hvile på de fine gamle kvaliteter, som findes i buddhistkredse, fx den "ægte hengivenhed", som den blev fremført af den velærværdige Yin-kuang⁸, "afklaretheden", som den velærværdige Hung-i⁹ var talsmand for; "at besejre modgang" som anbefalet af den velærværdige Xuyun¹⁰ og den velærværdige Chi-yün¹¹, eller hvad den ærværdige Taixu kaldte "aldrig at glemme buddhismen ét sekund" og Ou-yang Ching-wu¹² kaldte "den strålende begejstring og frygtindgydende vilje." Disse synspunkter er alle værdige til tilegnelse og udvikling. For det tredje, at bearbejde os selv i praksis er den måde, vi kan forbedre os på, som aldrig vil kunne skade os; man kan endda kaldte det sand selvopdragelse. I modsat fald, hvis vi ikke deltager i praktiske sager for at hellige os sandheden, er det som at krybe ind i et kohorn: jo længere vi kryber ind, jo snævrere bliver kohornet, og til sidst vil vores andelige fremtid være afskåret. For det fjerde er reform af den buddhistiske organisation ikke blot et påtrængende arbejde blandt buddhister, men er noget som samfundet som helhed betragter som værende fuld af store problemer og i høj grad påkrævet. (...)

[Efter at være flygtet fra Goumindang til Hong Kong vendte Ju Zan tilbage til Beijing i april 1949. På måneder efter, d. 1. oktober 1949, udråbte Mao Zedong Folkerepublikken Kina fra den Himmelske Freds Plads].

Da buddhister i Beijing fandt en fremmed som mig iblandt dem, forekom det dem meget overraskende og mærkeligt. Nogle mistænkte mig for at være et veteran parti-medlem, som havde klædt sig ud som munk, og som nu var kommet for at arbejde på et eller andet. Der var også andre som syntes, at jeg var kommet med en masse gamle kneb for at gøre mig gældende i det nye samfund. Nogle, som ikke vidste hvad "reform" indebar, var bange for, at jeg var kommet for at ødelægge buddhismen. Der var endog nogle, som mente, at jeg var kommet sydfra til det nordlige Kina for at kapre mig store templer. Men det var også mange, som forstod mig, som mine tilhængere Chou Shu-chia og andre. Da vi havde talt tingene gennem, fandt vi at vore ideer i høj grad var sammenfaldende. Efter en måned med undersøgelser og diskussioner sendte vi et brev til Formand Mao og de demokratiske partier, hvori vi opfordrede til en landsdækkende reform af buddhismen, idet vi handlede i vore buddhistiske venners navn i Beijing. Det havde fire hovedpunkter.

1. Folkets demokratiske revolution havde udslettet de sidste højborgere for feudalismen og overtroen, og havde fået det kinesiske folk til at læsrive sig fra alle deres lænker, så de nu var besluttet på at bygge et nye samfund og nation på frihedens og lighedens grundlag. Dette var den flotteste side i folkets 5.000-årige historie. Det var lykkedes takket være det kinesiske kommunistiske partis korrekte lederskab og heroiske kamp, og på baggrund af de demokratiske partiers oplyste og ivrige støtte. Vi buddhister udtrykker al vor beundring og glæde over denne nye tids daggy.
2. Siden buddhismen kom til Kina for over 1.800 år siden havde religionen gået ind i et tæt samarbejde og gensidig harmonisering med ethvert aspekt af den kinesiske kultur. Men fordi buddhismen nød støtte fra feudalsamfundet så længe, kunne det naturligvis ikke holde sin sti ren, uberørt af omgivelsernes virkelighed. Det havde uundgåeligt forandret karakter, lidt efter lidt, og havde til sidst forrådt Shakyamuni. Især i de sidste fyre eller halvtreds år var klostre over hele landet, store som små, blevet omformet fra at være feudale herremænd til at blive kommercielle foretagender, til at blive private foretagender. Dette havde i stigende grad forværet de overtroiske og dekadente tendenser, og gjort buddhismen til genstand for hård og foragt fra samfundet. Det sidste havde smertet os meget og i fortiden havde vi forsøgt at forbedre billedet. Men den buddhistiske del af samfundet var en intergreret del, og så længe hele samfundet ikke var forandret gennem revolution, var der ingen udsigter til en indre reform af buddhismen. Man kunne derfor sige, at skønt reformen af buddhismen var 30 år gammel, var der ikke blevet opnået noget førend den nuværende tid. Nu havde regeringen brudt båndene til feudalismen og overtroen, som plejedes at holde buddhismen tilbage, og den havde også elimineret alle heterodokse sekter⁴ (note) ... Fra alt dette ville buddhismen dukke op igen for at bygge en ny livskraftig tilværelse for sig. Så derfor takkede vi titusinde gange for den nuværende tidsalder og for det kinesiske kommunistiske parti.
3. Buddhismens natur var forskellig fra andre religioners. Den var ateistisk og anbefalede erkendelsen af selvens ikke-eksistens. Dette svarede præcist til tidens ånd. Desuden anerkendte Tibet og Taiwan også buddhismen, lande som afventede befrielse. Nabolande som Indokina [Vietnam], Thailand, Burma, Sri Lanka, Indien, Korea og også Japan var også helt igennem buddhistiske lande. Hvis buddhismen ignoreres i udviklingen af den kinesiske revolution, kunne der opstå vanskeligheder i befrielsen af Tibet og Taiwan og gennemførelsen af verdensrevolutionen⁵. Hvis der modsat opstod en ny, reformeret buddhisme i det nye Kina, kunne det meget vel gøre befrielsen af hele landet lettere og fremme verdensrevolutionen.
4. To sloganer - "læg vægt på produktionen" og "læg vægt på uddannelse" - bør fremføres som mål for den reform alle buddhistiske organisationer skal arbejde hen imod. Vægt på produktionen vil kvæle klostrernes gamle feudale organisation. Vægt på uddannelse ville styrke buddhisters viden om buddhismen og den rette lære, således at overtroen forsvandt. Kun når feudale organisationer og overtroisk uvidenhed er blevet afskaffet, kan buddhismens revolutionære natur komme i

⁸ Der mest berømte ordinationskloster i det centrale Kina, se billede s. 82.

⁹ (1861-1940), en af hovedpersonerne i den såkaldte buddhist-renaissance.

¹⁰ Kunstner og skuespiller, der konverterede til buddhismen.

¹¹ Se tekst 16

¹² Chanbuddhistisk munk.

forgrunden. Dette ville ikke være uden virkning i anstrengelserne for at få de reaktionære til at slutte sig til de revolutionære rækker.

150

Hvordan, så, skal vi handle i fremtiden? Vi ved, at buddhister aldrig havde noget at gøre med imperialisterne, og at de kun havde meget lille kontakt med den bureaukratiske kapitalisme. På den anden side betragter samfundet buddhister generelt som værende tæt forbundet med feudale traditioner. Vi har intet imod selvransagelse. Hvad levede vi af i fortiden? Der er ingen grund til at nægte, at størstedelen af indtægterne kom fra forpagtningsafgifter. Det viser uden tvivl, at vi buddhister har været gode venner med den feudale imperialism.

Hvis vi i fremtiden fortsætter vore gamle vaner og ikke har planer om at forbedre os, vil tiden ikke være gunstige. Vi må være klar over, at grundlæggelsen af den nye nation ikke er en ændring som skiftende dynastier i fortiden, og at det i det nye samfund vil være absolut utilstedeligt for mennesker at udnytte mennesker eller undertrykke mennesker. Vi må virkelig vågne op til denne virkelighed. Vi må bruge den fornuftige holdning og rimelige rolle vi har vundet for at anstrenge os selv rettidigt og udvise den sande revolutionære ånd som Shakyamuni havde, og gå ind i produktionen for at tjene samfundet og folket. Kun således har vi en fremtid. Alternativer for os er at blive udryddet som ukrudt, som ikke er egnet til at overleve. Anskuer således, i lys af de nuværende objektive kendsgerninger, er buddhismen langtfra uden nogen fremtid, men vi må selv vinde fremtiden. Buddhismen er slet ikke uden liv og lys, men igen må det være os selv, der finder dens lys. Buddhismen har mange problemer, men problemer som vi alene må forsøge at løse. Hvorvidt fremtiden bringer ulykke eller fremgang, held eller uheld, afhænger af, hvordan vi gør vores arbejde.

155

160

165